

**UCHWAŁA NR XXIV/146/16
RADY GMINY LASOWICE WIELKIE**

z dnia 21 grudnia 2016 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Lasowice Wielkie na 2017 rok jako części strategii
rozwiązywania problemów społecznych Gminy Lasowice Wielkie**

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 487 z późn. zm.), art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz.U. z 2016r. poz. 224 z późn. zm.), art. 18 ust. 2 pkt 15 z dnia 8 marca 1990 roku ustawy o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm.) w związku z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2015 poz. 1390)–
Rada Gminy Lasowice Wielkie uchwała co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Lasowice Wielkie na 2017 rok jako część strategii rozwiązywania problemów społecznych Gminy Lasowice Wielkie, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Lasowice Wielkie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Rajmund Kinder

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
W GMINIE LASOWICE WIELKIE NA 2017 ROK**

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii stanowią, że prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz związanych z przeciwdziałaniem narkomanii należy do zadań własnych gminy. Ich realizacja prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii uchwalonego corocznie przez Radę Gminy. Zadaniem Programu jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych, zmniejszenie rozmiarów tych, które aktualnie występują oraz zwiększenie zasobów niezbędnych do pokonywania już istniejących problemów. Alkoholizm i narkomania są chorobami społecznymi i jak każde inne choroby wymagają leczenia. Proces ten jest długotrwały, wymagający wiele wysiłku i wytrwałości nie tylko od osób uzależnionych, ale także od osób je otaczających.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania te obejmują:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Lasowice Wielkie na 2017 rok określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizację szkód społecznych i indywidualnych wynikających z nadużywania alkoholu, narkotyków. Realizowanie tych działań wymaga zaangażowania wielu środowisk i grup społecznych, konsekwencji w długofalowych działaniach, wprowadzania skutecznych rozwiązań, szczególnie w odniesieniu do pracy z dziećmi i młodzieżą. Działania profilaktyczne o charakterze wskazującym, selektywnym i uniwersalnym są dostosowane do lokalnych potrzeb, by w realny sposób zapobiegać narastaniu patologii społecznych. Ze względu na to, że Gmina Lasowice Wielkie jest małą gminą, na terenie której nie posiadamy ośrodka leczenia odwykowego ani poradni terapii odwykowych, zadania będą nakierowane przede wszystkim na profilaktykę I – rzędową.

W Polsce podstawą prawną do działań związanych z rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałaniem narkomanii jest:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Główną rolę w działaniach podejmowanych w ramach w/w Programu odgrywa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która współpracuje z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Poradniami Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu, Ośrodkami Zdrowia, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Policją, Sądem Rejonowym, szkołami oraz organizacjami pozarządowymi.

I. DIAGNOZA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ W GMINIE LASOWICE WIELKIE.

Do listopada 2016r. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lasowicach Wielkich rozpatrywała 19 spraw dotyczących osób nadużywających alkoholu.

- 4 wnioski zostały skierowane do Sądu Rejonowego III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Kluczborku,
- 3 osoby skierowano na terapię do Poradni Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu,
- 3 osoby podjęły dobrowolnie leczenie stacjonarne w Ośrodku Leczenia Odwykowego,
- 9 osób skierowano na badania przez biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
- 1 osoba ukończyła III etap terapii dla osób uzależnionych, który był finansowany ze środków gminy,
- 2 osobom poradzono, aby skorzystały z terapii dla osób współuzależnionych,
- z wszystkimi osobami, które zgłosiły się na posiedzenie Komisji przeprowadzono rozmowę interwencyjną – motywującą.

Ze zjawiskiem problemów alkoholowych łączy się ściśle zjawisko przemocy w rodzinie. Liczba Niebieskich Kart, które zostały założone w 2014r. to 11, w 2015r. - 6, a do listopada 2016r. - 8.

Rynek napojów alkoholowych:

Wartość alkoholu sprzedanego na terenie gminy w 2014 roku (na podstawie oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców)			
1. do 4,5% (oraz piwa)	2. od 4,5 do 18% (z wyjątkiem piwa)	3. pow. 18%	4. razem
1.949.823,66 zł	63.652,62 zł	740.632,49 zł	2.754.108,77 zł
Wartość alkoholu sprzedanego na terenie gminy w 2015 roku (na podstawie oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców)			
1. do 4,5% (oraz piwa)	2. od 4,5 do 18% (z wyjątkiem piwa)	3. pow. 18%	4. razem
1761.775,01	68.149,01	678.257,14	2.508.181,16

Jak wynika z danych, które otrzymaliśmy z Policji, liczba przestępstw popełnionych pod wpływem alkoholu sukcesywnie zmniejsza się na przestrzeni lat. W roku 2016r. nie odnotowano nieletnich będących pod wpływem alkoholu bądź innych środków odurzających.

Obecnie w Domach Dziecka przebywa 3 dzieci z naszej gminy, w tym 2 dzieci zostało umieszczonych ze względu na przemoc i problemy alkoholowe występujące w rodzinie.

Według pracowników socjalnych i dzielnicowego zmalał rozmiar problemów związanych z nadużywaniem alkoholu przez mieszkańców naszej gminy. Ludzie są bardziej świadomi o zagrożeniach jakie niosą ze sobą uzależnienia, a z drugiej strony wiedzą gdzie zgłosić problem i udać się o pomoc. Problemem, na który trzeba zwrócić większą uwagę, jest natomiast uzależnienie od Internetu.

II. ZADANIA I SPOSOBY REALIZACJI PROGRAMU.

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin poprzez:

- 1) działalność informacyjną skierowaną do społeczności lokalnej na temat możliwości korzystania z pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) wspieranie placówek leczenia uzależnienia od alkoholu m.in. poprzez dofinansowanie realizacji świadczeń zdrowotnych, programów psychoterapii uzależnienia od alkoholu, indywidualnej psychoterapii osób

uzależnionych, programów redukcji szkód, programów terapii dla młodzieży uzależnionej i zagrożonej uzależnieniem oraz programów pomocy psychologicznej i psychoterapii dla osób doświadczających przemocy i osób stosujących przemoc domową, które nie są finansowane przez NFZ.

- 3) opłacanie wydania opinii psychiatryczno – psychologicznej w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
- 4) ponoszenie kosztów postępowania sądowego w sprawach o zobowiązanie do leczenia w placówkach odwykowych.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

- 1) podejmowanie czynności zmierzających do objęcia leczeniem odwykowym osób uzależnionych od alkoholu i od narkotyków poprzez:
 - przyjęcie zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu/narkotyków,
 - występowanie do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej o przeprowadzenie wywiadów rodzinnych na potrzeby Komisji,
 - zaproszenie osoby na rozmowę wspierająco – motywującą,
 - kierowanie na badania pozwalające ustalić stopień uzależnienia od alkoholu,
 - kierowanie do Poradni Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu,
 - motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego w stacjonarnych w zakładach lecznictwa odwykowego,
 - kierowanie wniosków do Sądu o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego,
 - uruchomienie procedury „Niebieskiej karty” w przypadku wystąpienia przemocy w rodzinie.
- 2) udzielanie pomocy psychospołecznej dorosłym członkom rodziny z problemem alkoholowym/narkotykowym,
- 3) przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym poprzez:
 - pomoc ofiarom przemocy domowej oraz współdziałanie z odpowiednimi instytucjami mogącymi zapewnić pomoc prawną, psychologiczną oraz materialną,
 - upowszechnianie wiedzy na temat Procedury “Niebieskiej karty” i “Niebieskiej Linii”,
 - finansowanie szkoleń i kursów służących podniesieniu kompetencji w zakresie wiedzy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
 - edukacja rodziców w zakresie umiejętności wychowawczych,
- 4) pomoc psychologiczna i socjoterapeutyczna dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, w szczególności:
 - organizowanie i finansowanie kolonii bądź obozu z programem profilaktycznym dla dzieci z rodzin o niskim statusie materialnym, zagrożonych patologią alkoholową, współpraca w tym zakresie ze szkołami i Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej,
 - pomoc w organizowaniu spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież z rodzin z problemem alkoholowym, dożywianie dzieci na zajęciach pozalekcyjnych,
- 5) podnoszenie kompetencji w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii i przemocy poprzez organizację bądź finansowanie szkoleń.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych poprzez:

- 1) wspieranie i finansowanie szkolnych programów profilaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem prowadzenia pozalekcyjnych zajęć sportowych oraz zajęć w zakresie zaspokajania potrzeb kulturalnych,
- 2) wspieranie sołeckich przedsięwzięć profilaktycznych promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania wolnego czasu, w szczególności działalności świetlic sołeckich i działań długofalowych mających na celu zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży,

- 3) edukacja w zakresie wiedzy o szkodliwości spożywania alkoholu,
- 4) inspirowanie i wspieranie lokalnych imprez, kampanii edukacyjnych, przedstawień teatralnych, konkursów o tematyce przeciwdziałania uzależnieniom,
- 5) profilaktyka i promocja zdrowego stylu życia poprzez udział w ogólnopolskich kampaniach, m.in. w kampanii "Zachowaj Trzeźwy Umysł", „Odpowiedzialny Kierowca”, kampanii przeciw pijanym kierowcom,
- 6) zakup materiałów profilaktycznych – prasy, broszur, plakatów, ulotek, pomocy dydaktycznych, książek, z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkotykowych,
- 7) podejmowanie działań edukacyjnych, kontrolnych i interwencyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych mających na celu ograniczanie ich dostępności i przestrzeganie zakazu sprzedawania i spożywania przez nieletnich napojów alkoholowych,
- 8) podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych:

- 1) wspieranie działalności stowarzyszeń realizujących działania wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- 2) finansowanie zakupów i usług niezbędnych do realizacji działań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 3) współpraca z pracownikami socjalnymi mająca na celu pomoc osobom uzależnionym i współuzależnionym,
- 4) zakup materiałów informacyjnych, edukacyjnych z zakresu alkoholizmu, niktynizmu i przemocy dla szkół, ośrodków zdrowia, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszaniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

- 1) kontrola bądź wizytacja podmiotów gospodarczych posiadających zezwolenia na sprzedaż alkoholu w zakresie przestrzegania wszystkich warunków zamieszczonych w ustawie, zezwoleniu i innych aktach dotyczących handlu alkoholem przeprowadzanie odpowiednich czynności wyjaśniających, zmierzających do ustalenia osób dopuszczających się naruszania przepisów zabraniających reklamy i promocji napojów alkoholowych oraz zabraniających sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości, osobom do lat 18, na kredyt lub zastaw,
- 2) przeprowadzenie odpowiedniego postępowania pozwalającego na zgromadzenie materiałów niezbędnych do występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego bądź wystąpienie do prokuratury w sprawach związanych z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- 3) opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych,
- 4) występowanie do Wójta Gminy o cofnięcie zezwolenia na sprzedaż alkoholu w przypadku stwierdzenia łamania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

6. Monitorowanie środowiska lokalnego z zakresu problematyki uzależnień i przemocy.

- 1) monitorowanie wszystkich obszarów gminnego programu: profilaktyka szkolna i środowiskowa dotycząca uzależnień, leczenie odwykowe, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, edukacja publiczna oraz rynek napojów alkoholowych,
- 2) dokonywanie analizy różnych rodzajów uzależnień i problemów powstałych w związku z nimi.

7. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz pracowników socjalnych realizujących zadania w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- przewodniczący – 15 % kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 grudnia 1999r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz zmianie niektórych ustaw (Dz.U. z 2016r. poz. 278 z późn. zm.)
- z – ca przewodniczącego – 13 % kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 grudnia 1999r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz zmianie niektórych ustaw (Dz.U. z 2016r. poz. 278 z późn. zm.),
- pozostali członkowie Komisji – 10 % kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 grudnia 1999r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz zmianie niektórych ustaw (Dz.U. z 2016r. poz. 278 z późn. zm.),
- pracownicy socjalni za wykonanie wywiadów rodzinnych – 10% kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 grudnia 1999r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz zmianie niektórych ustaw (Dz.U. z 2016r. poz. 278 z późn. zm.),
- podstawą wypłaty wynagrodzeń za udział w posiedzeniu Komisji są listy obecności zatwierdzone przez przewodniczącego bądź zastępcy przewodniczącego.

8. Zasady finansowania programu:

Finansowanie realizacji zadań niniejszego programu będzie dokonywane z rocznych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wnoszonych przez prowadzące sprzedaż podmioty gospodarcze.

9. Harmonogram wydatków Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2017

Dział budżetu	Rozdział budżetu	Paragraf	Nazwa podziałki klasyfikacji budżetu	Plan wydatków na 2017r.
851			OCHRONA ZDROWIA	70.000,00
	85153		Zwalczanie narkomanii	2.000,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	500,00
		4240	Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek	500,00
		4300	Zakup usług pozostałych	1.000,00
	85154		Przeciwdziałanie alkoholizmowi	68.000,00
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	400,00
		4120	Składki na Fundusz Pracy	200,00
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	27.000,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	6.000,00
		4240	Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek	2.000,00
		4300	Zakup usług pozostałych	30.000,00
			Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	400,00
		4610		
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	2.000,00